

Ovatko nuorten mielenterveysongelmat lisääntyneet?

Riittakerttu Kaltiala-Heino
dosentti, vastuualuejohtaja
TAYS nuorisopsykiatrian vastuualue

Mielenterveyden häiriöt nuoruusiässä 1

	esiintyvyys	sukup.
• Jokin mt-häiriö	15-25%	t>p
<u>Internalisoivat häiriöt</u>		
• Vakava masennustila	5-10%	t>p
• Kaksisuuntaiset mielialahäiriöt	<1%	t=p
• Paniikkihäiriö	<1%	t>p
• Sosiaalisten tilanteiden pelko	1-2%	t>p
• Pakko-oireinen häiriö	1-2%	t=p
• Sopeutumishäiriöt	5%	t=p
• Laihuushäiriö	<1%	t>p
• Ahmimishäiriö	2-5%	t>p

Mielenterveyden häiriöt nuoruusiässä 2

Eksternalisoivat häiriöt

- Päihdehäiriöt
- Käytöshäiriöt
- ADHD
- Autismin kirjon häiriöt

esiintyvyys sukup.

5-10% t<p

2-5% t<p

<5% t<p

<0.1% t<p

Marttunen ja Kaltiala-Heino 2007

Lisääntyvätkö...?

PÄIHDEONGELMAT

VÄKIVALTA

ITSETUHOISUUS

ASPERGERIN
OIREYHTYMÄ

ADHD

MASENNUS

Mt-häiriöiden trendejä nuoruusikäisillä

- Neuropsykiatristen häiriöiden, käytöshäiriöiden, syömishäiriöiden ja ahdistuneisuushäiriöiden ei ole osoitettu lisääntyneen nuoruusikäisillä
- Depressiot ovat ehkä lisääntyneet aikuisilla, mutta vakuuttavaa näyttöä nuoruusikäisistä ei ole
- Skitsofrenian insidenssi nuorilla ja nuorilla aikuisilla on vähentynyt

Väkivalta ja aggressiivinen käyttäytyminen

- Nuorten miesten itsemurhakuolleisuus on vähentynyt 1990-luvun alusta saakka
- Nuorten väkivaltarikollisuus 1990-luvulta 2000-luvulle: poliisin tietoon tulo lisääntynyt mutta väestökyselyissä ei kasvua
- Koulukiusaamisen lisääntymistä ei ole osoitettu
- Jokelan tapahtumat aiheuttavat piikin nuorten henkirikollisuudessa (Kauhajoen surmat eivät rikoslain mukaan nuorena henkilönä tehtyjä)

Nuorisopsykiatrian lähetteet Pirkanmaalla

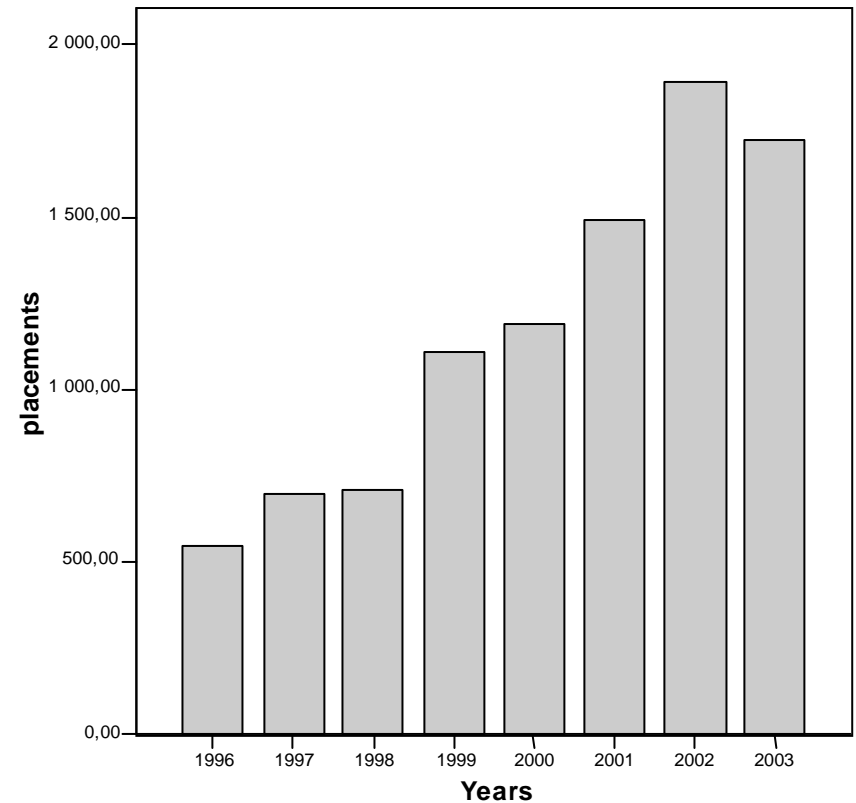
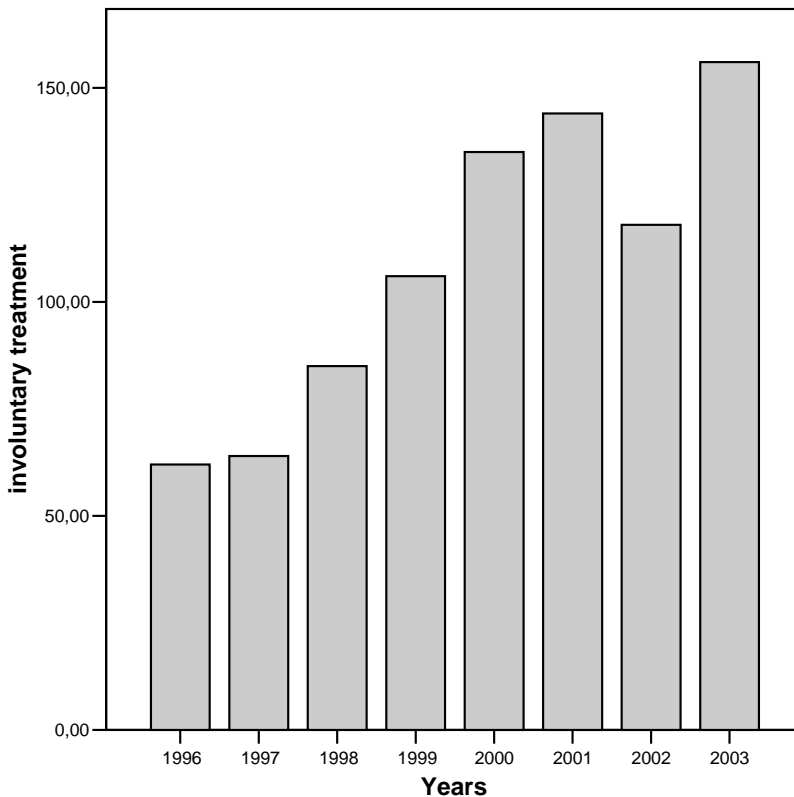
- Verrattuna vuoden 2003 lähetemääriin, avohoidon lähetemäärä oli v 2008 1.6-kertainen, ja osastohoidon lähetemäärä 3.2-kertainen

Nuorten tahdosta riippumaton psykiatrinen hoito ja huostaanotot 1996-2003

Nuorisopsykiatrian vastualue

Siponen ym. 2007

Miksi palvelujen käyttö lisääntyy?

- Tiedon lisääntyminen
- Leimautumisen väheneminen
- Palveluodotukset
- Uudet hoitoidikaatiot ja hoitomuodot
- Perheiden ongelmien lisääntyminen?
- Häiriöiden ja oireiden kanssa pärjääminen vaikeampaa kuin ennen?

Mielenterveyden häiriöt ovat nuoruusikäisten keskeisin sairausryhmä, ja ne ovat edelleen vahvasti alihoitettuja

Patel ym. 2007